

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf.I.20.329/2007/4. szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Debreceni Ítéltábla a Dr. Sárközi Nándor ügyvéd (6300 Kalocsa, Kishalas sor 11.) által képviselt felperes neve, címe felperesnek - a ... jogtanácsos által képviselt **alperes neve, címe** alperes ellen kártérítés megfizetése iránt indított perében a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság 6.P.21.625/2006/32. sorszámú ítélete ellen a felperes részéről 34. sorszám alatt előterjesztett és 36. sorszám alatt indokolt fellebbezés, az alperes részéről Pf. 3. sorszám alatt előterjesztett csatlakozó fellebbezés folytán meghozta a következő

részítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett részén belül a lízingdíj megfizetésére irányuló keresetet elutasító, az alperest 34 425 Ft szállítási költség és 144 000 Ft gépkocsi bérleti díjban marasztaló rendelkezését helybenhagyja;

a megrongált gépkocsi értékének megfizetésére vonatkozó rendelkezését megváltoztatja; az alperest e címen terhelő marasztalás tőkeösszegét 4 360 000 (Négymillió-háromszázhatvanezer) forintba felemeli;

a tárolási díj, a **gazdasági társaság1**-nek fizetett bérleti díj, valamint a **gazdasági társaság2**-nek járó térítés címén érvényesített igények, valamint a perköltség és illetékre vonatkozó rendelkezései tekintetében hatályon kívül helyezi és ebben a keretben az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasítja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak külön felhívásra 45 860 (Negyvenötezer-nyolcszázhatvan) forint fellebbezési illetéket.

A felperes másodfokú perköltségét 60 000 (Hatvanezer) forintban, az alperesét 20 000 (Húszezer) forintban állapítja meg.

Ez ellen a részítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás:

A felperes 2004. december 8-án **eladó neve** eladótól vásárolta meg a 2000 gyártási évű ... típusú személygépkocsit 4 999 000 Ft bruttó vételár ellenében. A szerződés szerint 1 999 000 Ft előlegként kifizetésre került, a fennmaradó 3 000 000 Ft vételár vonatkozásában a felperes számon kölcsönszerződést kötött a **gazdasági társaság3**-vel. A megvásárolt gépjármű vonatkozásában a hitelező és a felperes között vételi jogot alapító szerződés is született.

A felperes és munkáltatója a **gazdasági társaság2**. között 2005. április 1. napjától kezdődően határozatlan időtartamra szóló munkaszerződés jött létre műszaki előkészítő munkakörre, állandó munkahelyen a város ... u. ... szám alatti telephellyel.

2005. szeptember 30-án 2005. október 1-i hatályba lépéssel a felperes és munkáltatója egy szerződést kötött, melynek tartalma szerint a felperes részére a tevékenységével kapcsolatos feladatok ellátásához a munkáltató maximum 4 000 km/hó saját gépjármű-használatot biztosít 3 Ft/km fenntartási költségtérítéssel, valamint a gépjármű lökettérfogatótól függő átalány- és üzemanyagár-szorzat elszámolásával.

A felperes a **gazdasági társaság3** részére a 2004. december 8. napján kötött szerződés tartalma alapján havonta 63 700 Ft-ot fizet.

2005. november 30-án ... község belterületén a ... u. ... szám alatti útszakaszon, a menetirány szerinti bal oldalon parkolt a forgalmi rendszámú A... típusú gépkocsijával. 19 óra körüli időpontban, gyér közvilágítás mellett ezen az útszakaszon közlekedett **K.T.** a ... frsz-ú S... típusú személygépkocsijával és nekiütközött a felperes álló gépkocsijának, melynek következtében azt a mögötte lévő villanyoszlopnak lökte.

A sérült gépjárművet az **gazdasági társaság4 Szervíz** telephelyére szállították be, a szállítási költség 34 425 Ft volt, melyet a felperes kifizetett. Az autókereskedés a gépkocsit 800 Ft/nap + ÁFA díj ellenében tárolja, a felperessel kötött megállapodás szerint fizetési kötelezettségét csak az alperesi teljesítést követően köteles kiegyenlíteni.

2005. december 5. napján a felperes a **gazdasági társaság1**-vel kötött bérleti szerződést, melynek tartalma szerint 80 000 Ft/hó bérleti díj ellenében a forgalmi rendszámú R. típusú személygépkocsit vette bérbe. A bérleti szerződést 2006. április 18. napján megszüntette, a bérbeadóval úgy állapodott meg, hogy az elmaradt bérleti díjat az alperesi biztosító teljesítése után fogja kiegyenlíteni.

A felperes munkáltatójával 2006. május 5. napján kötött megállapodás szerint a munkáltató a forgalmi rendszámú A.Q. típusú személygépkocsit biztosította a felperes részére azzal, hogy a gépjármű használatáért a felperes 44 885 Ft/hó bérleti díjat köteles fizetni azt követően, hogy az alperes a felperes részére a kártérítést megfizette.

Az alperes a peren kívüli teljesítést 2006. január 30. napján kelt értesítése szerint megtagadta.

A felperes többször módosított kereseti kérelmében 6 553 936 Ft megfizetésére kérte kötelezni az alperest, ebből 4 360 000 Ft a személygépkocsi káridőponti forgalmi értéke, ezen összeg után 2005. november 30. napjától kért kamatot, valamint 34 425 Ft szállítási költség ugyanezen időponttól kezdődő kamatának a megfizetését is kérte.

A baleset bekövetkezésétől kezdődően 2007. február hónap végéig a **gazdasági társaság3** felé fennálló fizetési kötelezettsége alapján havi 63 700 Ft megfizetését, a **gazdasági társaság1**-vel kötött bérleti szerződése alapján négy hónapra 320 000 Ft bérleti díj, a munkáltatójával kötött bérleti szerződés alapján 2006. májustól kezdődően havi 44 885 Ft bérleti díj és az **gazdasági társaság4**-vel kötött szerződés szerint 800 Ft/nap + ÁFA tárolási díj ellenértékének a megfizetését is kérte 2006. június 1. napjától kezdődő kamatfizetési kötelezettséggel.

Az alperes a kereset elutasítását kérte, annak jogalapját és összepszerűségét is vitatta. A per során 29. sorszám alatti beadványában az alperes 144 000 Ft bérgépkocsi-költséget elismert, illetve a tárolási díjat kilenc nap vonatkozásában 8 640 Ft összegben nem vitatta, amennyiben a felperes a kifizetést igazolni tudja.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárás lefolytatása során igazságügyi gépjármű-szakértő bevonásával megállapította, hogy a balesetben sérült felperesi gépjármű gazdaságosan nem javítható, a kár bekövetkezésének időpontjában forgalmi értéke 4 360 000 Ft volt, a roncsmaradvány értéke pedig 1 850 000 Ft.

Ítéletével kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 2 544 425 Ft-ot, ennek 2005. november 30-tól járó kamatát, valamint 144 000 Ft-ot és ennek 2006. június 1. napjától a kifizetés napjáig járó kamatát. Ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította.

Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 200 000 Ft részperköltséget, kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az államnak külön felhívásra 231 930 Ft illetéket.

Határozatának indokolásában a kárt okozó gépjármű vezetőjének tanúvallomása, a szakértő véleményének tartalma alapján megállapította, hogy a gépkocsi sérüléseit figyelembe véve, az előadott közlekedési szituáció alapján a baleset az abban résztvevő gépkocsivezetők előadása szerint következett be. A 190/2004. (VI. 8.) Korm. rendelet 1. számú mellékletének 1./ pontja és a Ptk. 339. § (1) bekezdése alapján az alperes felelősségének fennálltát megállapította és a Ptk. 355. § (1) és (4) bekezdése alapján a károsodott gépjármű káridőponti forgalmi értékéből a roncsmaradvány értékének levonásba helyezését követően 2 510 000 Ft gépjárműben keletkezett kár, továbbá 34 425 Ft szállítási költség és az alperes elismerése alapján 144 000 Ft bérgépkocsi díj megfizetésére kötelezte az alperest. Jogi álláspontja szerint az alperesi helytállási kötelezettség mértéke a felperesi károsult vagyonában beállott értékcsökkenésnek a viselése, ez pedig a forgalmi érték és a roncsmaradvány értékkülönbsége. A 190/2004. (VI. 8.) Korm. rendelet alapján az alperes nem kötelezhető a roncsmaradvány átvételére és ezen maradvány ellenértékének megtérítésére.

Alaptalannak találta a lízingdíj megtérítésére irányuló kereseti kérelmet, mert azok nem a károkozó magatartással okozati összefüggésben keletkeztek. A bérlet gépjárművek bérleti díjait, valamint a tárolási díjak iránti felperesi igényt idő előttinek találta, mert a csatolt okirati bizonyítékok szerint a felperesnek azokat még nem kellett kifizetnie. A kár csak akkor fog bekövetkezni, ha ezeket az összegeket kiegyenlíti. Ebből következően a bérleti díjak összecszerűségével, illetve érvényesíthetőségével érdemben nem foglalkozott.

Az ítélet ellen a felperes fellebbezést, az alperes csatlakozó fellebbezést terjesztett elő.

A felperes fellebbezésében az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatásával az alperes kereseti kérelme szerinti marasztalását kérte. Fellebbezése indokaként előadta, hogy a felperes vagyonában beállt értékcsökkenés azonos azzal az összeggel, amilyen értéket a gépkocsi a baleset napján képviselt. Azt helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a gépkocsi roncs, mint maradvány értéket képvisel, azonban helytelen következtetést vont le abból a tényből, hogy az alperes a roncsra nem tartott igényt. Ha a károkozó a maradványra nem tart igényt, ez nem jelenti azt, hogy a kártérítési összeget annak értékével csökkenteni lehet, erre csak akkor kerülhet sor, ha a károsult a maradványra igényt tart vagy azt maga értékesíti. A bérleti díjakkal és a tárolási díjjal kapcsolatban arra hivatkozott, hogy a becsatolt okiratok bizonyítják a kár bekövetkezését, annak összecszerűségét és követelhetőségének jogalapját, a már lejárt és esedékes követelés megtéríthetőségén nem változtat az, hogy a bérbeadótól a felperes haladékat kapott a per jogerős befejezéséig, így az elsőfokú bíróság idő előttiségre történő hivatkozása téves. A lízingdíjjal kapcsolatban előadta, hogy a felperes az alperesi biztosított magatartása folytán olyan gépkocsi után fizet lízingdíjat, amely már nem létezik és nem is lesz használatba véve. A károkozó magatartás nélkül ez az állapot nem következett volna be, így az alperesnek olyan pénzbeli megváltást kell nyújtania, amellyel az eredeti állapot helyreállítható.

Az alperes csatlakozó fellebbezésében az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatásával az őt terhelő marasztalás összegét 1 272 212 Ft-ra, illetve 72 000 Ft és járulékaira kérte leszállítani. Csatlakozó fellebbezése indokaként arra hivatkozott, hogy a felperes a KRESZ 40-41. §-aiba ütköző módon várakozott, míg a károkozó szabályos 50 km/h sebességgel közlekedett. A felperes szabálytalan parkolása a láthatóságát akadályozta, így részéről is fennáll a baleset bekövetkezésében a közrehatás, melynek mértékét 50 %-ban határozta meg.

Fellebbezési ellenkérelmében arra hivatkozott, hogy a roncsérték megtérítésére csak akkor lenne kötelezhető, ha azt valamely jogszabály előírná, a bérleti díj és a tárolási díj vonatkozásában pedig előadta, hogy csak a ténylegesen felmerült, kifizetett költség, illetve kiadás vehető kárként figyelembe. A lízingdíjjal kapcsolatban arra hivatkozott, hogy annak nincs jelentősége, hogy a gépjárművet milyen vásárlási konstrukcióval szerezte be a felperes, ugyanis a fizetendő díj nincs okozati összefüggésben a károkozó magatartásával.

Az ítélet a Pp. 253. §-ának (3) bekezdése alapján - fellebbezés hiányában - nem érintette az alperest terhelő marasztalási összeg 50 %-os mértékét.

A felperes fellebbezését az ítéltábla csak részben tudta érdemben elbírálni. Az érdemben elbírált körben a lízingdíj megfizetésére irányuló kereseti kérelmet az elsőfokú bírósággal egyezően alaptalannak találta, ugyanis a Ptk. 355. §-ának (4) bekezdése alapján az alperes a károsult vagyonában olyan helyzetet köteles teremteni, mintha a káresemény be sem következett volna. A felperes pedig a baleset elmaradása esetén is köteles lett volna a lízingdíj megfizetésére, ez ugyanis nem a gépkocsinak, hanem a vételár kifizetéséhez felvett hitelnek az ellenértéke volt, ezért ezt az összeget kártérítés címén a felperes az alperesre nem háríthatja át (BH 2001.120.).

Alapos volt a felperes fellebbezése a roncs értékének figyelmen kívül hagyása miatt. Azt helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a gépkocsironcs maradványértéket képvisel. A korábban hivatkozottak szerint az alperes a megsértett értékviszonyokat köteles helyreállítani, ami azt jelenti, hogy pénzben köteles megtéríteni a felperes vagyonában bekövetkezett értékcsökkenést, vagyis a gépjármű káridőponti forgalmi értékét kell megfizetnie. A kárnszerzés tilalma úgy érvényesül, hogy a károsultat terheli a maradvány kiadásának kötelezettsége. Ha azonban az alperes a maradványra nem tart igényt, ez nem jelenti azt, hogy a kártérítési összeget annak értékével csökkenteni lehet, erre csak akkor kerülhet sor, ha a károsult a maradványra igényt tart, vagy azt maga értékesíti (BH 1993.426.).

Az ítéltábla az alperesnek 50 %-os kármegosztás alkalmazására irányuló csatlakozó fellebbezését alaptalannak találta. Kiemeli az ítéltábla, hogy az alperes biztosította a gépjárművel okozott kárt egy leállított - a felperes tulajdonát képező - személygépkocsiban.

Ellentétben az elsőfokú bíróság által hivatkozottakkal, az alperes felelőssége nem a Ptk. 339. § (1) bekezdésén, hanem a Ptk. 345. § (1) bekezdésén alapul. A Ptk. 345. § (2) bekezdése értelmében nem kell megtéríteni a kárt annyiban, amennyiben a károsult felróható magatartásából származott. A károsult felróható magatartása, közlekedési szabálysértése csak abban az esetben ad módot a kármegosztásra, ha az összefügg a káreseménnyel. Az a tény, hogy a felperes a menetirányával ellentétes oldalon parkolt a gépjárművel, nem hatott közre a baleset bekövetkezésében. A kárt nem a leállítás, hanem az alperesi biztosított figyelmetlen közlekedése okozta.

Az elsőfokú bíróság a bérleti díjak és a tárolási díj vonatkozásában idő-előttiségre hivatkozással tévesen utasította el a keresetet. Ha a kereseti követelés időelőtti, a Pp. 130. § (1) bekezdés f) pontja, illetve a Pp. 157. § a) pontja alkalmazandó.

A felperes által a másodfokú eljárásban csatolt bizonyítékok tükrében az időelőttiségre történő hivatkozás aggályosnak tekinthető.

A **ügyszám1** szám alatt iktatott keresetlevélben a felperes a mellékletek között felsorolta a **gazdasági társaság1.** számláját az addigi bérleti díjak befizetéséről. Ezek az iratoknál nem találhatók.

A 14/2002. (VIII. 1.) IM rendelet 24. §-ának (1) bekezdése szerint a bírósághoz érkeztetett iraton meg kell jelölni a példányok és a melléletek számát, ha a beadványban jelzett valamely melléklet hiányzik, ennek tényét is fel kell tüntetni. A perbeli esetben sem a példányszám, sem a melléletek, de azok hiánya sem került megjelölésre.

A fentiek miatt az ítéltábla a Pp. 252. §-ának (3) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletének a tárolási díj, a bérleti díj és a munkáltatónak járó térítés címén érvényesített igények, valamint a perköltség és illetékre vonatkozó rendelkezések tekintetében az ítéletet hatályon kívül helyezte és ebben a keretben az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította.

A megismételt eljárásban el kell dönteni, hogy a felperes által érvényesített igények a balesettel összefüggő károk körébe tartoznak-e, azok összecszerúsége igazolt és alapos-e, pozitív elbírálás esetén figyelembe kell venni az alperesi elismerés alapján, valamint fellebbezés hiányában jogerőre emelkedett 144 000 Ft-os összeget.

A fentebb kifejtettek szerint a hatályon kívül helyezett rész kivételével az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (3) bekezdése alapján megváltoztatta, a lízingdíj vonatkozásában sikertelenül fellebbező felperest - annak éves összege alapulvételével - fellebbezési illeték megfizetésére kötelezte.

A hatályon kívül helyezés következtében az eljárás folyamatban maradt, ezért a felek másodfokú perköltségét a Pp. 252. § (4) bekezdése alapján csupán megállapította, annak viselése kérdésében az elsőfokú bíróság fog határozni.

D e b r e c e n, 2008. január 17. napján

. Urhegyi Béla sk. a tanács elnöke, Dr. Csikiné dr. Gyuranecz Márta sk. előadó bíró, Dr. Pataki Istvánné sk. bíró

A kiadmány hitelül:

- kiadó -